

Öppna i nytt fönster

ETT RUM MED UTSIKT 23 augusti 2013

Maria Andersson, Eva Arnqvist, Karin Lindh, Adriana Saserin

Det är sommar 2010. Vi är förälskade, eller kanske rent av lite kära. I ett hus och i en plats. Vi befinner oss i Slakthusområdet i Stockholm, mitt i ett rutnät av skorstenar, asfalt, industrilokaler, fryshus och grossistföretag. Och här: ett blått torn av glas. I tio år har det stått övergivet och tomt. Vi har hittat vår drömarbetsplats, vår drömlokal. Så känns det faktiskt, trots att de en gång så högmoderna fönstren nu varken isolerar mot sommarens värme eller vinterns kyla.

Men vi är beredda att göra avkall på bekvämligheten för att få vara här. Arkitekten ger oss andra slags rum än de som oftast byggs idag. Det är svårt att exakt sätta fingret på vad det är som gör rummen speciella, men en känsla för detaljer och omsorg, rymd, form och material. Och inte minst fantasi. Arkitekten uppmuntrar oss att föreställa oss att vi befinner oss i en båt på ett hav med böljande vågor.

Slakthusateljéerna bildas och ett 20-tal konstnärer flyttar in. Vi har ett rivningskontrakt på ett helt våningsplan, med många små rum och en stor gemensam lokal, täckta av fönster, för en billig hyra. Entusiastiska sätter vi igång med att bygga, måla, riva och fixa. Visionerna för lokalerna är stora.

Vårt våningsplan ligger två trappor upp med utsikt över staden. Tittar vi noga ser vi ända bort till Söders höjder. På nära håll ser vi Slakthusområdet, hur det från morgon till kväll lastas och lossas. Vi känner korvdoften som letar sig in genom fönsterlisterna. Vi ser också Globenområdet, som dag för dag, sakta omformas för våra ögon. Här pågår förberedelser för bygget av den nya Stockholmsarenan. Det är lyftkranar, truckar, schaktmaskiner och byggbaracker. Det är byggnader som rivs och träd som jämnas med marken. Vi betraktar en plats vars tidigare historia i rask takt suddas ut. Hur länge kommer vi att minnas hur det ursprungligen såg ut? Varför byggs det ännu en arena här? Vad kommer att hända i nästa steg, när visionen om Söderstaden tar sitt bygge vidare in i Slakthusområdet?

Ur betraktandet av vår utsikt väcks frågor, och ur frågorna ett behov. Vi vill se närmare på vårt närområde, den plats som vi genom flytten till Slakthusområdet har blivit en del av. Så börjar ett sökande. Ett sökande efter olika berättelser och röster, olika metoder för att som konstnär eller arkitekt närma sig en plats, olika sätt att påverka och agera. Det är inte ett sökande efter färdiga svar, utan snarare ett försök att förstå, inte bara området vi befinner oss mitt i, utan de större samhällstendenser som utvecklingen av Slakthusområdet är en del av. Vi låter utsikten ändras och blicken vandra, vi zoomar in och zoomar ut, väljer olika utsnitt. Så börjar vi skriva, eller snarare göra, vår parallella berättelse om Slakthusområdet, en berättelse vi känner att vi måste skriva innan det är för sent.

Det är tidig vår 2011 och vi börjar gräva där vi står. Vi formulerar vad Ett rum med utsikt skulle kunna vara. Vi blickar inåt, vandrar igenom och runt det blåskimrande, fartygsliknande huset vi verkar i. Undersöker tillsammans varje rum. Vi klättrar upp på ett tak mitt emot huset och ser rummet med utsikten lysa gult i kvällen. Och så

fortsätter vår berättelse i kapitel efter kapitel. Vi flyttar blicken runt i området, guidas av företagarföreningens ordförande och hälsar på hos områdets företag där vi lånar lastpallar och får matvaror till en matmapping, en enorm karta över Slakthusområdet idag som vi bygger av mat. Vi tittar på visionerna för Slakthusområdets framtid i bild. Vi pratar om vad visioner är och om visioner vi önskar oss. Vi läser visionerna för Slakthusområdets framtid i text. *Upplevelser, världsklass, puls, attraktiv och sätta på kartan*, ständigt återkommande ord vars betydelser är svåra att greppa, och som för våra tankar till Orwells *1984*. Vi bjuder in konstnärer som med sina verk får oss att förstå språk i relation till samhällsutveckling. Vi lånar andra rum i området för en kväll och rör oss från förbindelsehallen via fällan till potatisslagret och vidare tills solen går ner.

Det är sensommar 2012 och Slakthusområdet fyller 100 år. Stockholms stad planerar för jubileumsfest men samtidigt står de i startgroparna för att avhysa nuvarande hyresgäster och flytta stora delar av verksamheten. Vi vandrar runt i området och gör intervjuer. Vi pratar med andra som arbetar i området, om historia, arbete och framtid. Intervjuerna blir till ett ljudspår som spelas upp under en tågtur genom området med ett minitåg. En månad senare tvingas vi själva flytta från det blåa huset på Hallvägen.

Det är vinter 2013. Alldeles snart kommer den nya arenan att stå färdig. Globen, som när den byggdes var världens största sfäriska byggnad, ser liten ut intill. Vi lyfter blicken, tar oss upp till våning 7 i Quality Hotel Globe. Inifrån VIP-läktaren tittar vi ut över tre små arenor som dansar inför tomma läktare i Globen. De springer varv efter varv i arenan, showar och tävlar om uppmärksamheten. De vita elefanterna.

Omvandlingen av Slakthus- och Globenområdet till blandstad och Stockholms nya nöjesstadsdel väcker många frågor. Många diffusa, trevande och svåra att formulera. Att försöka tränga in i och förstå de krafter som formar ens samtid är svårt. I det lilla kan vi se det stora. De frågor vi ställde oss i början av vårt arbete har med tiden inte blivit färre utan tvärtom, fler. Ibland får vi frågan: Vart vill ni att ert arbete ska leda? Vår vilja ligger i, att i just detta skede när allt fortfarande är öppet, försöka fånga, pröva, påverka och förstå, den framtid som ännu inte är given. Vi tror att vi måste använda all vår fantasi och kraft för att hitta nya verktyg och metoder för att synliggöra och gestalta samhällsutvecklingen vi befinner oss i - för att på så sätt hitta nya vägar att gå. Ett rum med utsikt använder sig av konstnärliga gestaltningar för att försöka lirka upp och förstå händelseförlopp och för att ge uttryck åt det oformulerade.

Det är sensommar 2013. Imorgon kommer Stockholmsarenan att invigas med pompa och ståt och ett nytt skede inledas för Slakthus- och Globenområdet. För vår del har redan en ny tid börjat. Nu är vi här på Bolidenvägen 22, strax utanför Slakthusområdets bommar. Vi har ett nytt rivningskontrakt, en ny fastighetsvärd och vår utsikt har förändrats. Nu ser vi Globen, Stockholmsarenan och Slakthusområdet på lite avstånd. Blickar vi ut ser vi allra närmast parkeringar, upplag, tunnelbanespår och asfalt. Men också detta är en plats som inom en snar framtid kommer att förändras. På denna plats och runt omkring oss ska snart nya bostäder byggas. Denna kväll kommer vi dock inte ägna bostadspolitik utan det är vårt nästa kapitelns stora fråga.

Kvällens kapitel heter *Öppna i nytt fönster* och är en invigning av Ett rum med utsikts hemsida.